

UCHWAŁA NR XXXIV/170/2026
RADY GMINY GOWOROWO

z dnia 28 lipca 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej pomników przyrody

Na podstawie art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) uchwala się, co następuje:

§ 1. Po rozpatrzeniu petycji z dnia 29 maja 2026 r. w sprawie pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Goworowo, postanawia się:

- 1) uznać za zasadną petycję w części dotyczącej aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania 12 pomników przyrody, znajdujących się na terenie gminy Goworowo, w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór.
- 2) uznać za niezasadną petycję w części dotyczącej sporządzenia dokumentu zobowiązującego organ wykonawczy do cyklicznego przedstawienia Radzie Gminy – nie rzadziej niż raz na rok lub raz na dwa raportu dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody, obejmującego ocenę ich zdrowotności, kompletności oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych.

§ 2. Uzasadnienie sposobu rozpatrzenia petycji stanowi załącznik do uchwały.

§ 3. Zobowiązuje się Przewodniczącą Rady Gminy Goworowo do zawiadomienia wnoszącego petycję o sposobie jej załatwienia.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Krystyna Subczyńska

W dniu 29 maja 2026 r. do Rady Gminy Goworowo wpłynęła petycja z dnia 29 maja 2026 r. wniesiona przez osobę fizyczną w sprawie:

- 1) zmiany, aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania pomników przyrody, tj. utworzenia uchwał lub uchwały rady gminy w sprawie pomników przyrody lub w sprawie aktualizacji danych pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Goworowo w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór,
- 2) wprowadzenia do programu środowiska bardziej szczegółowych zapisów, dotyczących wizytowania każdego pomnika przyrody raz na rok lub raz na dwa lata i sprawdzania podczas takiego przeglądu w terenie: kompletności i widoczności oznakowania, ogólnego wizualnego stanu zdrowia, przestrzegania zakazów (np. porządku, niszczenia, zaśmiecania itp.) i ewentualnej potrzeby działań ochronnych i zapobiegawczych, zapisywania powyższych danych, przekazywania Wójtowi i Radzie Gminy jako dowodów w celu zapewnienia prawidłowej ochrony pomników przyrody i prawidłowej realizacji programu ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 18b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz oddziałem 3 (Zasady i tryb działania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji) Statutu Gminy Goworowo, rozpatrywaniem skarg, wniosków i petycji zajmuje się Komisja Skarg, Wniosków i Petycji. W dniu 29 maja 2026 r. Przewodnicząca Rady Gminy Goworowo przekazała petycję Przewodniczącemu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w celu opracowania przez Komisję stanowiska w sprawie.

Na posiedzeniu w dniu 29 czerwca 2026 r. członkowie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji dokonali analizy wyżej wymienionej petycji zapoznając się z jej treścią. W wyniku podjętych czynności członkowie Komisji ustalili, że spełnia ona wymogi formalne określone w art. 4 ustawy o petycjach. Wysłuchali wyjaśnień złożonych przez pracownika ds. obronnych, zarządzania kryzysowego i ochrony p.poż. zajmującego się pomnikami przyrody. Komisja uznała petycję za zasadną sporządzając wniosek o podjęcie działań w zakresie przygotowania stosownego projektu uchwały aktualizującego przepisy prawa miejscowego w zakresie pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Goworowo w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z postanowieniami art. 44 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2026r. poz. 13) ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy, która -stosownie do art. 44 ust. 2 ww. ustawy - powinna określać nazwę danego obiektu, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, a w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony. Wcześniej ustanowienie pomnika przyrody następowało w drodze rozporządzenia Wojewody. W przepisach przejściowych wskazano, iż do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych przez Radę Gminy zachowują moc dotychczasowe akty prawa miejscowego, czyli rozporządzenia wydane przez Wojewodę. W związku z powyższym kompetencje Rady Gminy odnoszą się do form ochrony przyrody zarówno powołanych do życia przez ten organ, jak i tych ustanowionych przez Wojewodów na podstawie poprzednich rozwiązań. Zasadne jest zatem uwzględnienie petycji w tym zakresie i dostosowanie wcześniejszych aktów prawnych do obecnie obowiązujących przepisów po wcześniejszym przeprowadzeniu inwentaryzacji i uzgodnieniu uchwał z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie.

Odnosząc się do drugiego wniosku wnoszącego petycję - wprowadzenia do programu środowiska bardziej szczegółowych zapisów dotyczących wizytowania pomników przyrody raz na rok lub raz na dwa lata i sprawdzania podczas takiego przeglądu w terenie kompletności ich oznakowania, oceny zdrowotności i stanu otoczenia oraz przedstawiania informacji Wójtowi i Radzie Gminy, należy wskazać, że nadzór nad pomnikami przyrody na bieżąco prowadzą pracownicy Referatu Ogólnego Urzędu Gminy Goworowo kontrolując ich stan zdrowotny, oznakowanie i otoczenie. Należy wskazać, że w aktualnym porządku prawnym nie istnieje podstawa prawna, obligująca organ wykonawczy do przedstawiania raportu o stanie pomników przyrody organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego. Nadzór nad formami ochrony przyrody w zakresie właściwości Gminy sprawuje Wójt Gminy poprzez monitorowanie stanu zachowania pomników przyrody oraz podejmowanie działań w razie potrzeby. Reasumując należy stwierdzić, że w obowiązującym stanie prawnym

nie istnieje ustawowy obowiązek aktualizacji uchwał ustanawiających pomniki przyrody ani tworzenia odrębnego raportu ich stanu. Rada Gminy posiada kompetencje do zmiany uchwał w tym zakresie, jednak jest to uprawnienie fakultatywne, realizowane w przypadku zaistnienia przesłanek merytorycznych. W ocenie organu wykonawczego obecny stan prawny oraz podejmowane działania nadzorcze zapewniają prawidłową realizację obowiązków w zakresie ochrony pomników przyrody.

Mając na uwadze stanowisko Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, Rada Gminy Goworowo postanawia rozstrzygnąć przedmiotową petycję jak w treści niniejszej uchwały.

Niniejsza uchwała wraz z jej uzasadnieniem stanowią zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji w rozumieniu art. 13 ustawy o petycjach i zostanie doręczona podmiotowi wnoszącemu petycję.

Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji

Jakub Podleś